

КНИГОЗБІРНЯ
"СТУДІОН"
у Львові

НА ПОВОРОТ
МИТРОПОЛИТА АНДРІЯ
ГР. ШЕПТИЦЬКОГО

дня 10 вересня 1917.

816

Володимир

ЛННБ України ім.В.Стефаника

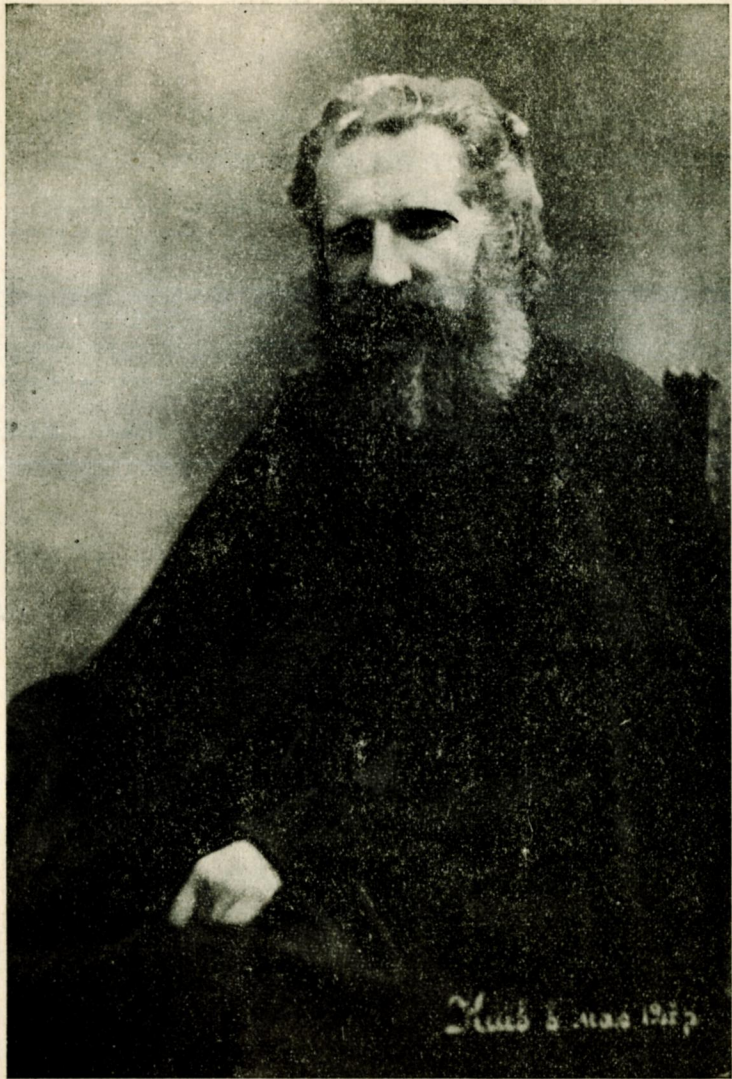

00424932 (O)

Small purple handwritten marks or scribbles at the bottom center of the page.

20047

МИТРОПОЛИТ АНДРІЙ ГР. ШЕПТИЦЬКИЙ

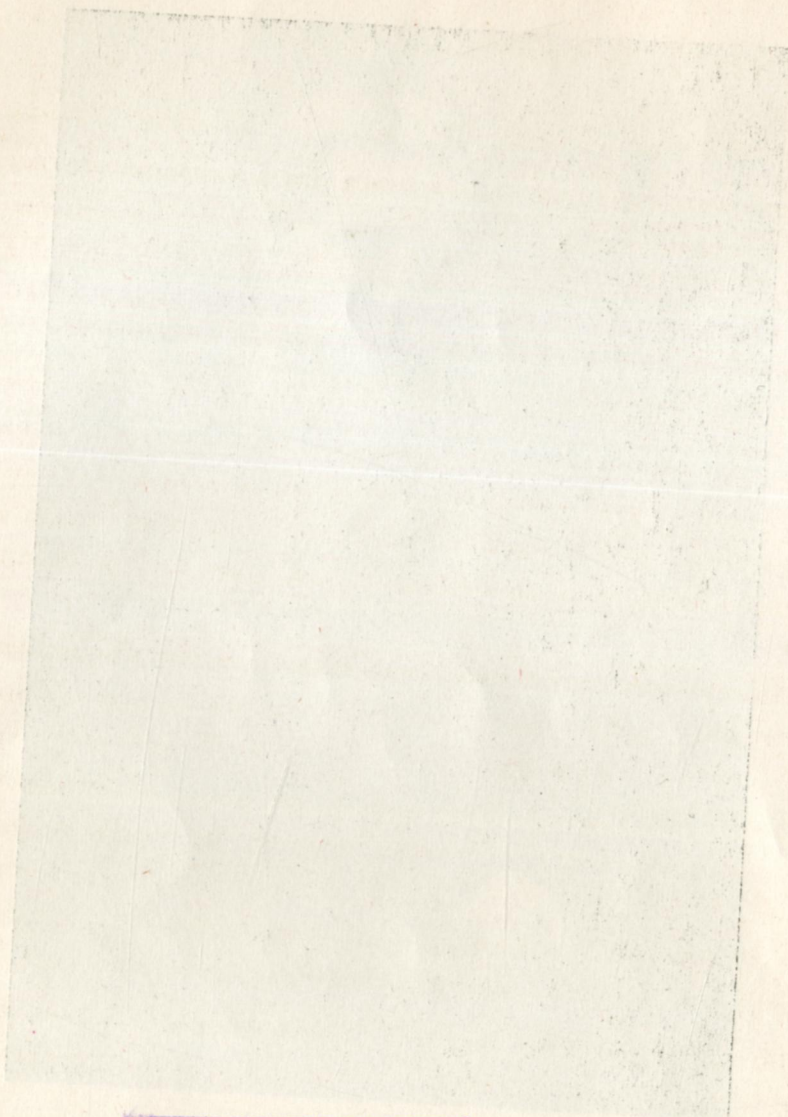
по увільненню з тюрми.

Київ — май 1917 р.

19-232

Держ. бібліотека
АН УРСР

III
78.722

ЛНБ ім. В. СТЕФАНІКА
АН УКРАЇНИ
1. 188197

Львівська державна
наукова бібліотека
№ 6134

довгих годинах смутку і в минучих хвилях щастя стояла перед нами Твоя промінна стать, озарена авреолом терпіння, вбрана сумною легендою, оспівана думою про князя в неволі...

Бо в той час, коли з півночі надплили чорні хмари, коли потреба хвилі і біблійний жах змели всіх, котрі до того часу ставали українському народови перед очі, коли вже й послідні задні сторожі покинули поле битви — Ти один остав нестривожений і незахитаний, незігнений і незневірений... І в годинах народньої жалоби, тривоги і сумніву Ти один проголосив нам слово віри і сподівання...

У ту превелику своїм смутком хвилю Ти станув перед нами, щоби в зневірену душу влити бальзам вкоєня, щоб нам подати слово розради і потіхи. Ти казав вірити, що хоть валять ся основи світового ладу, не повалить ся сила правди, що хоть впав кордон, не впаде живий нарід, — що хоть нам „не дозволено військовою цензурою“ — ми будем жити, бо — з нами Бог!

Минають три роки від тої днини, як в осінній, сонцем озолочений, ранок покидав Ти нас — для нас: три роки вдовиного смутку і сирітських сліз, для Тебе: три роки царського заслання і вязниці...

І йшли наші думки за Тобою з тюрми в тюрму і літали над Тобою в безсонні ночі і били крильми... Бо знали ми, що й Твоя душа з над берегів Сейма і з холодних стін монастирської тюрми рвала ся на нашу пожарину...

І діждались ми свого свята...

Вертаєш до нас Владико і крім споминів і слідів пережитого горя приносиш нам зі собою привіт від закордонної України. Несеш нам подих з тої землі, де український нарід сам рве вікові пута і готовить ся на нове вольне жите... Несеш нам подих з того краю, де не співали: „Душу тіло ми положим за нашу свободу“ — а де нині співають: „Вже нам братя молодії усміхнулась доля...“

Вертай же нам на престол своїх прадідів, щоби відновити стару традицію, що з держанем митрополичого жезла вязала і справу проводу в народі.

Витає Тебе галицька Україна всім своїм наболілим серцем, витає Тебе наша велика пожарина зі своїми вдовицями і сиротами...

Благослови їх!...

Благослови нашу копитами і гранатами пориту землю, благослови наші кровю напоєні і кістьми засіяні лани, благослови розсіяні, забуті могили, благослови останки ограблених осель — благослови український нарід на нове красше жите....

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

В ХРАМІ СВ. ЮРА.

Больше сея любви никто же имать да кто
душу свою положитъ за други своя.

Йоан XV. 13.

„Йде ворог! Ворог йде, як хмара!
Вже близько!“

І смертельний страх
Впав на людей. По вулицях
Житє завмерло. Люта кара
Зближаєть ся. О Боже! Боже!
Мов море, розлилось вороже
Військо нечисленне.

Що крок,
То гострий гвер, знарядя смерти.
Невжеж прийдеть ся нам умерти
В нерозкаяню?

Деж пророк,
Щоби сказав огненне слово,
Слово надії і розради,
Щоб ратував нас від заглади,
Щоб сонце розпалив наново
У тьмі кромішній? Деж є він?
Ось — чуєте? — ударив дзвін
У храмі Юра. Ніби мати,
Що діти скликує до хати,
Так він взиває. Люди йдуть,
І мов ті перші християни,
Гонені Нероном поганим,
За слушну справу смерти ждуть.
О милий Боже України!
За кров, за сльози, за руїни,
За все, що терпимо в сей час —
Помилуй нас!

Таж ми чужого не бажали,
Лиш, що нам предки передали,
Хотіли гідно донести
Аж до мети.

Ми з кривди людської не жили,
Лиш від коліски до могили,
Трудили ся, як Ти велів —
За щож Твій гнів?

Хибаж се гріх свій край любити,
Своїм язиком говорити,
Й що нам святе, не дати на сміх, —
Хибаж се гріх?

Що жило — до землі припало
І в божім храмі тихо стало
Як у могилі.

Аж зпровола
З плит камяних біля престола
Постать підняла ся велика
Над всіх людей.

Се наш Владика,
Се первозванний наш Андрій
Уста втворив.

„Народе мій!
Мої ви братя, сестри, діти,
Моя любови, мій ти світе,
Чи сподівав ся я, що буду
В таку пору до мого люду

Господнє слово глаголати?
Господнє слово і — гармати;
Господнє слово і — шрапнелі!
Зруйновані наші оселі!
Спльондровані наші приюти!
До чаші налито отрути,
А ворог напрасний і злий
Став над карком і каже:

„Пий!

Щоби ти міг лекше позабути
Свій безталанний рідний край,
І рідну мову, і звичай
І віру предків! Пий отруту
І покланяйся, як Богу — кнуту,
І дякуй, дякуй темноті,
Що ясне сонце загасила!“
О, братя! лучша нам могила
А ніж сподіваня такі!
І лучше в славі нам умерти,
Ніж славу прадідну затерти
Клеймом нікчемности.

Примір

Я вам давав і дам як треба
З землі знімати ся до неба,
Я батько ваш.

Народе вір,

Вір мому слову: З мене нині,
Тут серед Божої святині,
Слова, мов громи ясні, бють
В табор ворожий. Розібють
Заступники святої волі
Насили полчища і в полі
Немов солому рознесуть.
Се я вам кажу. Я се знаю
Знанєм Господнім.

І колись

За море сліз, що розлились,
За кожний зойк і плач дитини,
За все, що нині вяне й гине —
Вони стократно заплатять.
Даром плондрують і палять!

Над попелища і могили
Здійметь ся ясний, сніжнокрилий
Дух правди й волі. Оживе,
І зацвіте й зазеленить ся,
Що нині кровю червонить ся,
Широко в світі засливе
Наша зруйнована країна,
Воскресне, встане Україна!
Тільки не тратьте, братя, віри,
Тільки не будьте маловіри,
Тільки не будьте як бурян,
Хто ступить — той йому і пан.
А стійте твердо, як скала,
Най розібесь об нас хула,
І вража лють й нікчемна лєсть —
Се наш закон — се наша месть.
Розбийте з трутою пугар!
Відсуньте пріч Данаїв дар.
Їх слово підступне, варварське
Женіть від уха.

Що цісарське —

Віддайте цісарю, а Боже
Богу правдивому. Він може
Нас прібувати, як в горнилі
Залізо, може нас по філі
Вести, як він Петра Спаситель,
Він наш судя і обновитель,
Він нас не хоче покорити.
Бо мусить, мусить побідити
Добро і правда на землі.
Пропадуть, щезнуть люди злі,
Як дим від вітру пропадає,
Як від огня віск тає — стають!
Лиш духом не падіть, не млійте,
Як дуби в бурю кріпко стійте,
І не хиляйте ся лозою.
Благословен, хто впаде в бою
За вітчину, за справу люду, —
Його во віки не забудуть,
Його восхвалене імя
Горітима, як полумя
Серед кромішньої темряви.
Крізь жертву і любов — до слави!

Нема-ж любови, кажу вам,
Над ту, коли жите віддам
За другів моїх!“ . . . .
. . . . . Амінь! Амінь!
Немов з грудий звалив ся камінь,
Немов якась надлюдська сила
Від гробу челюсть відвалила
І струю вічного, нового
Житя буйного, молодого
В задуму гробову впустила.

„Будемо, батьку наш, будемо —
Поки живі, тріватимемо —
Держати ся святої справи.
Для вітчизни, для волі, слави,
Для здійсненя великих снів
Наших замучених батьків
Посвятимо всі наші сили,
Аж до сконаня, до могили,
До остаточних перемог. . . .
Так най нам свідком буде Бог!“

О. ГРОДЗЬКИЙ.

ВИВЕЗЕНЄ МИТРОПОЛИТА.

(Записки з вересня 1914 року).

12. вересня около 7 години вечером була заряджена ревізія в Юрі. У головних дверях, коло кухні і до окола дім, обступили жовніри з карабінами на остро.

До середини увійшло двох офіцерів, один цивільний і трьох жандармів. Кого в дома застали, сей вже не смів вийти, доки не скінчить ся ревізія. Як раз були тоді у Екск. два священники, декан Стрільбицький і о. Стернюк з Пустомит, які утікали зі села серед граду куль. Ті два священники, о. капелян Павло Демчук і я з ними, мусіли сидіти у почекальні від 7 год. до 10.

В Екск. забрали трохи паперів; якби се було сіно, то дворічний бичок був би ситий, а консисторську канцелярію і реґістратуру опечатали, та ще опісля поставили караула і на сім закінчило ся.

Тепер наші гості о. декан Стрільбицький і о. Стернюк пішли собі до готелю.

14. вересня шукали в реґістратурі, а найбільше ходило їм о акти з пропаганди. В індексї найшли номер і фасцикул, та сам акт годі було найти. Ві вторник 15. вересня знову вони товкли ся в реґістратурі за тим же самим актом, а коло 11 год. перед полуднем надійшов більший відділ війська, обставили усі виходи дому, та ще на поверсі під кожними дверми рівнож станув жовнір з багнетом на карабінї (в сальонї і почекальні) та заявили Екск., що вони є інтерновані.

Ексцеленція зрозуміли своє положенє, та зараз закликали о. Офіціяла Білецького, дали йому усі власти і так передали архієпархію в адміністрацію. Від тої хвилі вже ніхто не міг комунікувати ся з Ексцеленцією хотьби і в найважнійших справах.

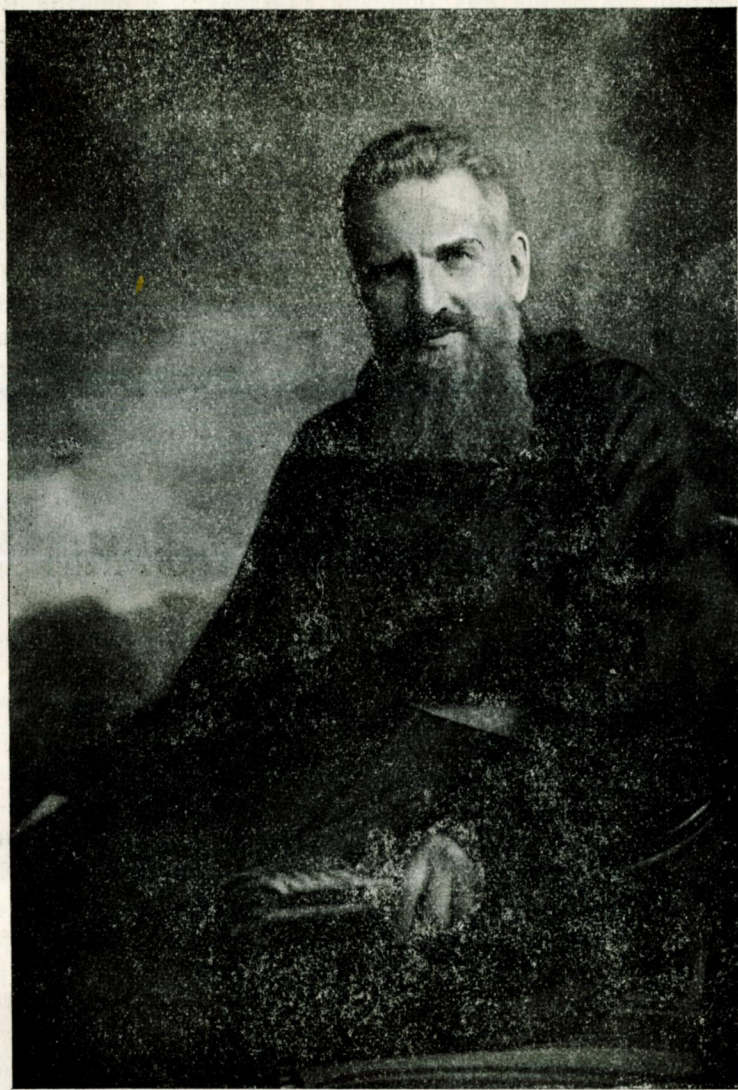
Мене і о. капеляна лишили вні терна, хотяй ми і на дальше мешкали в своїх комнатах. Одначе, усе те, що жило на горі, було від нас ізольоване, а ізоляції стерегли два жандарми, що стало сидіти в креденсі. Комендантом караула був капітан який що доби з караулом зміняв ся, одначе жандарми були усе ті самі. Капітан, обідав з нами; а нас до їдальні приводив жандарм. По обіді ми сходили на діл, жандарм замикав двері на ключ, а капітан і жандарми лишали ся на горі. Камердінер і хлопці були рівнож інтерновані, а се тому, що стикали ся з Ексцеленцією при услужі. Ексцеленція їли в своїй комнаті. Їм в кухні приладжували на таці і се в присутности жандарма (бояв ся, щоби не передати якого письма) колиж служачий виносив тацу з тарелями від Митрополита, то жандарм знову заглядав під кожний таріль, чи нема чого небезпечного. Ексцеленції можна було йти до каплиці на молитву, але в присутности жандарма. Тож само і що до служби Божої, одначе усі приготования риз до сего робив хлопець, який сходить з гори та сей сам хлопець і служив до служби Божої, а не капелян. Ексцеленції вільно було піти до города на прохід в товаристві капітана, а як цукор до сего, йшов за ним жандарм.

В тім часі спровадили о. Семкова; він віднайшов на долі в архіві сей пожаданий акт. Були аж два. Один з 48 року, другий 1903-го. Сей останній се була номінація кардинала Готого на префекта пропаганди.

19. вересня коло 10 години перед полуднем приїхав губернатор і заявив Ексцеленції, що вони мають бути вивезені з Галичини до Росії.

На приготовленє в дорогу дав дві години часу. Ексцеленція попросили губернатора, щоби могли взяти зі собою трьох своїх людей.

А то о. ректора Боцяна як сповідника, брата Гродзького як секретара і одного зі слуг. Губернатор на се згодив ся і так ми стали ладити ся в далеку дорогу. Кожний з нас був готовий на Сибір, тому і кожухи були приготовлені. В назначений час ми були вже готові. По 12 год. заїхали по нас два автомобілі, один на особи, другий на річи. За пару хвиль наші клунки були вже на автомобілі. Перед палатою зібрало ся споре число людей, між якими було багато священників. Сі, що нас пращали,

МИТРОПОЛИТ АНДРІЙ ГР. ШЕПТИЦЬКИЙ

в повороті до краю.

Стокгольм — липень 1917 р.

були лише поблизькі, бо дальші не мали часу довідати ся. Виїзд наступив несподівано. З заду автомобіля Ексцеленція і о. ректор. На перед них братчик Гродзький з капітаном Со-ніном, який нас відпроваджував. Коло шофера сидів жандарм, а служачий на другім автомобілі з пакунками.

Се була страшна хвиля. Між людьми настав крик і лемент. Усі вони тиснули ся до автомобіля, щоби попрощати ся зі своїм Архіпастирем та не знати, чи може і не на все. Бідні пращальники самі не знали, що мають діяти, чи стояти, чи клячати; тому було між ними одно і друге, а слезам не було і кінця. Годі було довше стояти та кривавити серця, тому ка-пітан дав приказ шоферови пустити автомобіль в рух. Де ми їдемо, ніхто з нас не знав, ані ми ані сї, що нас пращали.

В. ЦУРАТ.

В СУЗДАЛЬСЬКІЙ ТЮРМІ.

I.

В монастирську тюрму
Сон до вязня приходить;
Перед очи йому
Ясний образ наводить.

Ніби десь то ще день
Яснорійних пісень —
Той день здвигу похода,
Той день міри для сил,
Той день проби для крил,
День цілого народа.
Ніби десь то вже й час,
Як почулось нараз
Із над Збруча до Сяну:
„В кого руки міцні,
Йди спасати в огні
Україну кохану!“
І він бачить, як в миг
Від стрільців січових
Зароїлось довкола;

Як на лица їм ляг
Жар, що тлів ся в очах,
І споважнював чола.
І він чує, як щось
В його серці знайшлось
Невимовно велике...
Щось, що певно в свій час
Почували нераз
Його предки-владики...
Щось, чого він шукав...
І на чорний рукав
Сльоза золотом кане,
Сльоза щастя, яке
На геройство тяжке
Є лиш вибраним дане.
При престолі в храму
Дає смілість йому
Передвічна ідея:
„Україна не вмре!
Тож пророцтво старе,
Ще святого Андрея!
І сказав ворогам:

„Не тут місце є вам,
Не мій храм для потали!“
Задрожала гора
Святоюрська стара,
Вороги задрожали...

II.

В монастирську тюрму
Сон до в'язня приходить;
Перед очи йому
Ясний образ наводить.

Ніби десь то в ті дні,
Як він вже в чужині —
Не орлом в перелеті —
Опинивсь у Курян,
Що колись на поган
Були свідомі кметі.
Ніби в Курську вже він
На заутренній дзвін
Встає, молить ся Богу,
Щоб за весь його біль
Зняв грозу з рідних піль,
З України тривогу.
„Боже, — молить він — Ти
Свідомійшій мети,
До якої прямую;
Та як воля Твоя,
Нехай вигнанцем я
Цілий вік мій горюю:
Нехай сам я всіх лих,
Переслідовань злих
Заживу у неволи,
Аби лиш мій народ
З рідних хат загород
Не був гнаний ніколи;
Аби лиш мій народ
Зажив сам вже свобод
Вічно крадених в нього;
Аби він був щаслив;
Аби в щастю процвів —
За весь біль життя мого.
А коли за мала
Моя жертва ціла

І жадаю не в міру,
Позволь, Боже, в сі дні
Тим, що йдуть по мені,
Доповнити офіру;
Позволь, Боже, нести
Й моїм братам хрести
Замість рідного краю!“
І мов будить ся він
На заутренній дзвін
І чує: „Позволяю!...“

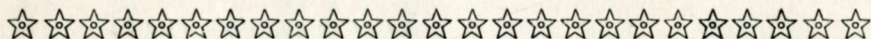
III.

В монастирську тюрму
Сон до в'язня приходить;
Перед очи йому
Ясний образ наводить.

Рано в'язень встає;
Як було, так і є —
Навкруги так похмарно!
Але в нього в души
Літне небо в тиши —
Так в ній ясно, так гарно!
Рано в'язень встає;
Як було, так і є —
Переміни не слідно.
Але в нього в очах,
В його тихих річах
Повінь радості видно.
Преподобний Павло
Монастирське житло
Оглядає що днини.
Аж не вірить очам:
Чи ж се в'язень той сам?
Що причиною зміни?
Кличе з братії двох,
Научає обох
В своїй келії грізно,
Як слідити за ним,
За тим в'язнем страшним,
Щоб не стало за пізно;
Щоб він вийти не міг
За келейний поріг

Серед ночі незначно
Щоб хтось спав під дверми,
Пильнував, як тюрми,
Його келії бачно.
Так їм сказано двом.

І сторожать кругом
Вязня всі без упину.
Бо для них тайна річ,
Що його в кожду ніч
Сон веде в Україну...

ЯР. ВЕСОЛОВСЬКИЙ.

Митрополит Андрій гр. Шептицький в духовній тюрмі.

Дня 21. вересня 1916 р. оповістила російська урядова Петербурська Телеграфічна Агенція ось таку вістку з Курська: „На рішенє Синоду доставленого сюди з Галичини уніятського єпископа гр. Шептицького вислано до суздальського Спасо-Євфиміївського монастиря під особливий нагляд настоятеля. В останнім часі проживав гр. Шептицький під наглядом місцевих духовних властей“.

До сього урядового звідомлення, яке передаємо за „Руск-им Слов-ом“ (з 9. вересня ст. ст.), додає „Рѣчь“ (249 ч.) ось такий коментар:

„Гр. Шептицького взято в неволю при занятю Львова нашими військами ще в серпні 1914 р. (дійсно вивезено митрополита Шептицького зі Львова 19. вересня 1914 р.). Тоді визначено йому місце пробування в одній із заволзьких губерній. На просьбу, піддержану одним архієпископом, дозволено гр. Шептицькому проживати в Курську. Тут зайшов між ним і архієпископом Тихоном ряд непорозумінь.

„Як у своїм часі урядово оповіщувано, між російським і австрійським правительствами вели ся нераз переговори про заміну гр. Шептицького за одного з російських бранців, що застають ся в Австрії. По смерті адмірала Мавлера, котрого мали виміняти за співробітника „Нового Времени“, Янчевецького, що находить ся на основі присуду австрійського суду у вязниці, предложило австрійське правительство виміняти Янчевецького за гр. Шептицького. Російське правительство признало се предложене неможливим до прийнятя.

„Суздальський Спасо-Євфиміївський монастир уважаєть ся здавна за духовну тюрму, в якій зами-

кано провідників сектантства та релігійних злочинців. Настоятелем монастиря, під особливий нагляд якого віддано гр. Шептицького, є від недавнього часу суздальський архієпископ, Павло.

„Що торкаєть ся вістки, — замічує вкінці „Рѣчь“, — що львівського митрополита заслано „по апретделенію Св. Сінода“, то, як ми довідали ся, не слід його розуміти в такім змислі, начеб Синод наложив на нього кару. Синод не міг того зробити, бо уніятський єпископ не підлягає йому. Синод порішив тільки, згідно з одержаними ним вказівками, дати свою згоду на те, щоб гр. Шептицькому визначено на місце прожитку Спасо-Евфиміївський монастир, з установленем нагляду над ним з боку духовної власти“.

На основі отсих російських голосів слід поперед усього сконстатувати, що лагідно означене в урядовім звідомленю відвезене митрополита гр. Шептицького до суздальського монастиря є нічим иншим, як засадженем його до духовної тюрми, бо священників у Росії не саджають до звичайних вязниць. І ся насила являєть ся тим більшим безправством, що православний Синод не має до особи гр. Шептицького як митрополита греко-католицької церкви ніякого права та що над ним не було ніякого суду, ні розправи! Та що тут говорити про закон в Росії. Уряд наказав і царські синодальні посіпаки в сю мить приложили свою руку до дальшого знуццання над особою українського митрополита, якого держано вже досі по черзі в Києві, Нижнім Новгороді та Курську. Режим, який примінювано досі до вивезеного митрополита, був крайне суворий, а всі урядові запевнення та наклепи чорносотенної преси про вигоди, які йому признано, се одна вигадка, без якої не обійшлось і в останнім звідомленю П. Т. А., в котрім говорить ся про те, начеб митрополит гр. Шептицький проживав у Курську під духовним наглядом. В дійсности ті видумані духовні власти репрезентували постійно три російські жандарми яко невідступні хоронителі особи українського митрополита!

Не можна вкінці поминути ще сеї характеристичної обставини, що коли еспанська дипломатія розвідувала ся недавно про долю митрополита гр. Шептицького, вспіла донести тільки, що він живе. Те, що вже тоді рішено всадити його до тюрми, російський уряд заховав у тайні, хоч сю постанову виконано майже одночасно із згаданою дипломатичною інтервенцією — в другі роковини „забраня в полон“ митрополита „доблестною“ російською армією.

О. В. ЛИЦИНЯК.

Фонд ім. Митрополита Шептицького для українських сиріт.

„Укр. Комітет несеня помочи вдовам і сиротам, жертвам війни“ у Львові отворив, як звісно, 12. грудня 1915 р. (замість желань Й. Е. Митрополитови, тоді вязневи в Курську, в день Імянин) краєвий захист ім. митропол. Андрія гр. Шептицького для сиріт, принявши до него на перший раз 6 сиріток. Комітет мав в тім часі всего 600 К, а таки відважив ся на сей смілий крок, бо не міг дивитись довше на те, що діялось з нашими сиротами взагалі в краю, а у Львові з окрема. Удержанем нової інституції Комітет не журился, бо вірив, що наша суспільність не позволить своїм сиротам голодувати.

В кілька місяців опісля зачало однак і правительство акцію ратованя военных сиріт, дало почин до засновуваня окремих національних Комітетів опіки над военними сиротами і запевнило їм державну поміч (для военной сироти, поміщеної в захисті. 1·50 К денно, а для сиріт, поміщених в приватній опіці, по 10—15 К місячно). Тому, що у Львові була вже готова того рода організація, приняв Комітет несеня помочи жертвам війни нову назву, а се: „Укр. епархіяльний Комітет опіки над военними сиротами“, а тим самим одержав право до державних підмог для сиріт в захисті і в приватній опіці.

Але ся державна підмога має тревати тільки до кінця війни, а в найліпшій разі ще рік по війні, длятого щоби і по заключеню мира забезпечити істнуванє новій сирітській інституції, відкликав ся був львівський комітет в цвітні 1916 р. до української суспільности з зазивом до складаня жертв на сталий краєвий заклад для сиріт; що ся інституція мала носити імя митрополита Андрія гр. Шептицького, сего тоді в відозві нарочно не зазначувано, щоби такою реклямою не погіршувати Й. Е. Митрополитови й так вже невиносимого положеня в неволі.

На оголошену відозву зачали впливати обильні жертви, але російська офензива в червни 1916 р. і переполох, який вона викликала, попсували на якийсь час зачате діло.

Аж весною 1917 р. принесла російська революція поневоленим народам тої імперії надію на свободу, а нашому дорогому Вязневи в Суздаї дозволило тимчасове правительство не тільки вийти на волю, але й повернути на свій митрополичий престол до Львова. Яка радість запанувала з сего приводу між цілою нашою суспільністю, знаємо всі дуже добре.

У Львові повстав зараз окремий „Комітет для привитаня митрополита Андрія гр. Шептицького“, а за його почином такі самі комітети по провінції, щоби гідно привитати Того, котрий свою 25-літню працю для церкви і укр. народу, завершив 2¹/₂ літню неволею, повною фізичних і душевних терпінь, понижень та недостатку, а навіть готов був і жите своє принести в жертву!

Випадало привитати сего князя церкви і найкрасшого сина України якимсь почетним даром, але таким, який би був не тільки висловом наших почувань, але й милим його серцю, котре роздаровувало між убогих, молодіж, сироти і на інші добродійні ціли все, що мало, а деколи навіть більше, чим само мало. І саме та загально звісна добродійність Й. Е. Митрополита була для Комітету вказівкою, що з поміж ріжних проектів найвідповіднійшим способом пошани особи Й. Е. буде здвигнене Йому живого пам'ятника, т. є зібране такого фонду, щоби з його процентів можна було по вічні часи удержати заклад для тих українських сиріт, яких доля позбавить родичів і остануть без всякої опіки*).

Запало отже рішенє, щоби український нарід зложив як найскорше міліоновий „Фонд ім. Митрополита Андрія гр. Шептицького для українських сиріт“ і приніс його як почетний дар свому повертаючому з неволі Князеви церкви і першому Громадянинови. Отсе рішенє, оголошене в цвітні с. р. в наших дневниках, відбилось живим відгомонам в серцях цілої суспільности; протягом несповна чотирьох місяців вплинуло на сирітський фонд вже понад чверть міліона корон і безнастанно впливають дальші жертви.

Де тільки є якась свідома і доброї волі одиниця, що пояснить людям ціль і значіне сего фонду, там нарід складає не тільки дуже радо, але й несподівано великі жертви (н. пр. селянки-вдовиці жертвують по 100 К).

Можна сміло сказати, що такої з ріжних зглядів і для всіх симпатичної ціли у нас ще не було, длятого є оправдана надія, що сей фонд осягне невдовзі намірену висоту одного міліона.

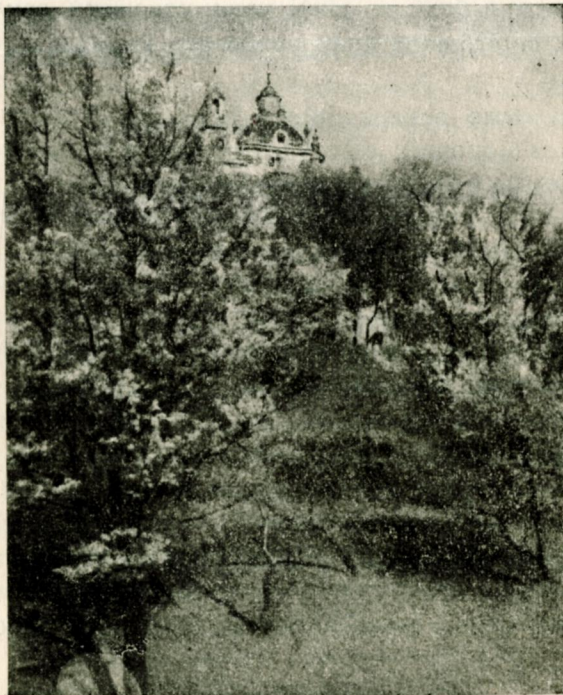
*) Дотепер не було у нас такої інституції: наші круглі сироти опинувались або в закладі гр. Скарбка в Дроговижі, або в мійській закладі у Львові, де пропадали очевидно для свого народу на завсігди.

В послідних літах перед війною отворено вправді такий укр. заклад в Станиславіві для сиріт тамошньої епархії, однак ся дуже впрочім благородна і гарно подумана акція не могла ані взяти в опіку всіх сиріт в краю, ані не мала потрібного матеріяльного забезпеченя.

Було би вельми пожаданим, щоби також в увільнених місцевостях східної Галичини повстали окремі комітети (зложені особливо з женщин), які би заняли ся збіркою жертв на сю ціль.

Зібрану готівку належить вислати виключно на адресу: Тов. „Дністер“ у Львові, вкл. кн. ч. 10.300, звідки на жадане можна дістати чеки.

Близших інформацій уділює (а також висилає на жадане бльочки по 1 К і по 10 сот. до збираня жертв і відзнаки): „Комітет для привитаня Митрополита А. гр. Шептицького, — Секція живого пам'ятника“ у Львові, ул. Домініканська ч. 11.

ЦЕРКОВ СВ. ЮРА.

15000

15000

0,48 коп (188167)
80

III
78.722

~~1919 252~~

КНИГОЗБІРНЯ
"СТУДІОН"
у Львові

Зредагував: СТЕПАН ЧАРНЕЦЬКИЙ.
КОШТОМ І ЗАХОДОМ А. ОКПИША, ЛЬВІВ, КАДЕЦЬКА 4.
В ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА.

НА ПОВОРОТ
МИТРОПОЛИТА АНДРІЯ
ГР. ШЕПТИЦЬКОГО

дня 10 вересня 1917.

Ціна і корона.

10% чистого доходу на фонд ім. Митрополита.

816

Львів